

Polska Wyprawa Naukowa do Peru 2017

Po wielu latach starań o objęcie ochroną walorów środowiska w Kanionie Colca i Dolinie Wulkanów (ryc. 1) w południowym Peru nastąpił ważny krok w tym kierunku. Wprawdzie władze Peru nie zamierzają tworzyć w tym regionie postulowanego przez nas parku narodowego, ale utworzyły i finansują Geopark Colca i Wulkany Andagua. Jest to pierwszy geopark w Peru. Prace Polskiej Wyprawy Naukowej do Peru (PWNP), relacjonowane na łamach

Ryc. 1. Erupcje wulkanu Sabancaya powtarzają się codziennie od jesieni 2016. Fot. A. Gałaś

Przeglądu Geologicznego od 2005 r., mają istotny wkład w dokumentowaniu unikalnych walorów geologicznych tego regionu. Uczestnicy wyprawy opublikowali ok. 100 prac naukowych.

Obecnie Geopark Colca kandyduje na listę Globalnej Sieni Geoparków UNESCO. Autorzy dossier akcesyjnego (Bilberto Zavala i Danitza Churata – INGEMMET Peru) podkreślili, że hiszpańskojęzyczne tłumaczenie Kwartalnika AGH z roku 2008 (zeszyt pt. „Polskie Badania w Kanionie Colca i Dolinie Wulkanów”) stanowiło podstawę naukową dokumentacji Geoparku.

Sezon letnich wakacji akademickich 2017 r. w Polsce, a zarazem dobrej zimowej pogody w Peru, został wykorzystany do kolejnego etapu prac PWNP. Tym razem wyjazd odbył się w dwóch zespołach. Pierwszy, pod kierunkiem dr. Andrzeja Gałasia, składał się z 6 osób i działał po północnej stronie Kanionu Colca – w Dolinie Wulkanów i podrzędnie w Dolinie Colca (ryc. 2, 3) w okresie 1–21 lipca. Drugi, również 6-osobowy, pod kierunkiem prof. Andrzeja Paulo przebywał po południowej stronie Kanionu oraz w Dolinie Colca w okresie 24.08–15.09.2017.

Ryc. 2. Krajobraz Doliny Colca. Fot. A. Tyc

Ryc. 3. Eksploracja form krasowych w trawertynie. Fot. A. Tyc

Prace pod kierunkiem A. Gałasia prowadzili dr Paulina Lewińska (Wydział Geodezji Górniczej i Inżynierii Środowiska AGH) oraz studenci Wydziału Geologii, Geofizyki i Ochrony Środowiska, a także członkowie Sekcji Akademickiej Klubu Wysokogórskiego SAKWa: inż. Łukasz Nowak, Kinga Walaszek, Artur Sosnal i Igor Niemiec. Celem badań było rozpoznanie masywu wulkanu Puca Mauras, uwarunkowań tektonicznych połączenia Doliny Wulkanów z Kanionem Colca, a także wykonanie modeli 3D wybranych form wulkanicznych. Pobrano również próbki ze złoża rud polimetalicznych Madrigal i przepro-

wadzono rekonesans w sąsiedztwie czynnego wulkanu Sabancaya. Ten ostatni aspekt badań miał ścisły związek z udziałem ekipy filmowej Discovery Channel, która pracowała nad odcinkiem o badaniach wulkanów w ramach programu Misja Explorer. W miejscowości Andagua 11 lipca miało miejsce spotkanie z przedstawicielami UNESCO, którzy przyjechali ocenić walory geologiczne i potencjał turystyczny geoparku.

Zespół A. Paulo obejmował 4 pracowników Wydziału Nauk o Ziemi Uniwersytetu Śląskiego: dr Justynę Ciesielczuk, dr. Krzysztofa Gaidzika, dr. Andrzeja Tyca i prof. Jerzego Żabę oraz studenta AGH Marcina Ciesielczuka. Prowadzono obserwacje terenowe i pobrano próbki w celu realizacji kilkunastu tematów badawczych, dotyczących m.in. stosunku wulkanitów Andagua do osadów jeziornych w Dolinie Colca, uwarunkowań tektonicznych paleojezióra Colca, trawertynu Huambo i genezy lejów zapadliskowych w jego obrębie, litologii formacji Ashua, źródeł termalnych w regionie Colca.

Do badań laboratoryjnych w Polsce przywieziono ponad 100 kg próbek skalnych i 25 próbek wód termalnych i zmineralizowanych.

Jako kierownicy zespołów czujemy się w obowiązku podziękowania wszystkim uczestnikom PWNP za kolejny wysiłek i wspaniałą atmosferę współpracy.

Andrzej Paulo, Andrzej Gałaś